

POVRCHOVÁ ÚPRAVA

Dřevěné obklady z neošetřeného dřeva mají, při dodržení konstrukčních pravidel, velmi dlouhou životnost. Současné mají minimální nároky na údržbu, nemluvě o vztahu k ochraně životního prostředí. Hlavním "kamenem úrazu" je však vzhled, o kterém jsme hovořili na začátku článku. Všechny přírodní materiály jsou uzpůsobeny proměnnému životnímu cyklu a s nadhledem by se dalo pro vystihnutí tohoto principu použít slovní spojení "...prach jsi a v prach se obrátíš". Stejně tak i dřevo je svoji skladbou a strukturou předurčeno k tomu, aby sloužilo po určitou dobu a po jejím skončení, splynulo co nejrychleji a nejsnáze opět s přírodou. V případě zohlednění vlivu na životní prostředí je nevhodnější použití čistého dřeva bez chemické ochrany. Barevné změny dřevěných fasád nejsou známkou začínajícího rozkladu. K tomu potřebuje příroda pomůcku ve formě vlhkosti a naším úkolem je omezit dopady této pomůcky na minimum a to právě vhodnou konstrukční ochranou. Šedou patinu, která se časem vytvoří prakticky na všech dřevinách (tropické nevyjímaje) bez povrchové úpravy, je vhodné vnímat spíše jako projev "vyzrání" fasády nebo naplnění určitého životního cyklu. Je úkolem architekta, aby byl dobře obeznámen s touto skutečností a při návrhu objektu komponoval dílo již s uvážením barevných změn. Studie blyštící se zlatem je zcela zavádějící, jelikož se jedná prakticky o neudržitelnou podobu dřevěného obkladu.

V současné době lze docílit výrazného zvýšení životnosti dřevěných fasádních prvků díky tepelnému zpracování dřeva označovaného nejčastěji jako "termodřevo". Stejně jako pro jakékoliv využití dřeva v exteriéru je i zde zapotřebí respektovat konstrukční ochranu dřeva. Tento materiál má ale oproti neupravenému dřevu výhodu ve snížení schopnosti přijímání vody a díky tomu i zachování rozměrové stability. Výsledná barva dřeva závisí na druhu dřeva a způsobu provedení tohoto ošetření. Čím delší a intenzivnější je tepelná úprava dřeva, tím jsou odstíny tmavší a vůně po spáleném dřevu výraznější.

Ochrannými chemickými prostředky lze barevnou změnu fasády výrazně ovlivnit. K tomu můžeme využívat celou řadu prostředků, jejichž výběr závisí na požadovaném efektu. Každým rokem chemický průmysl vyvíjí nové ochranné prostředky, které plní svoji úlohu stále lépe a lépe. S nástupem nanotechnologie se navíc otevírají nové možnosti, které dosud nebyly k dispozici.

Při použití povrchových úprav je potřeba si uvědomit, že každá taková ochrana má svoji životnost a neodkladně přijde okamžik, kdy musí být tyto ochranné vrstvy renovovány. Nelze jednoduše určit tuto dobu, jelikož do hry vstupuje celá řada více, či méně zásadních faktorů. Nejvýraznějším faktorem je orientace domu ke světovým stranám a současně orientace k převládajícímu působení větrů a tím i dešťů. Výrazný vliv může mít i umístění objektu ve vztahu k sousedním budovám nebo zeleni (zastínění, nedostatek proudění vzduchu apod.). V neposlední řadě je potřeba věnovat pozornost druhu, kvalitě a opracování použité dřeviny. Orientačně lze říci, že platí zásada, čím delší je interval renovace nátěru, tím vyšší jsou náklady na její provedení. Tenkovrstvé lazury, jejichž trvanlivost může být v těch náročnějších případech kolem 2 až 4 let jsou velmi snadno obnovitelné bez náročného odstraňování předchozích vrstev. Zatímco silné krycí nátěry mohou dosahovat v náročnějších případech trvanlivosti 6-12 let, ale renovace takto ošetřené fasády zpravidla znamená náročné odstranění původních vrstev a teprve poté aplikaci vrstev nových.

Stanislav Müller, DiS.

www.drevo-stavba.info

Toto je dodatek ke stejnojmennému článku,
který vyšel v čísle 6/2010.
www.drevoastavby.cz